

DZIEŃ ARCHIWISTY – 30 WRZEŚNIA 2021

Już w przyszłym tygodniu obchodzić będziemy Dzień Archiwisty, który ustanowiony został decyzją Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych w 2019 r. Po Międzynarodowym Dniu Archiwów, obchodzonym od 2007 r., jest to drugie święto mające podkreślić funkcję archiwów i rolę archiwistów we współczesnym społeczeństwie.

Dzień Archiwisty obchodzimy 30 września, czyli w dzień św. Hieronima, który jest patronem m.in. archiwistów. Święto nie ma jeszcze takiej tradycji jak Międzynarodowy Dzień Archiwów. Zważywszy jednak, że jego obchody zaczynają nabierać własnego charakteru, z pewnością szybko przyjmie się jako święto, które ma uczcić zarówno pracowników archiwów zawodowo zajmujących się opieką, opracowaniem oraz udostępnianiem zbiorów archiwalnych, jak też tych, którzy czując potrzebę zachowania dla przyszłych pokoleń pamiątek przeszłości, dbają o nie w ramach działalności społecznej lub po prostu opiekują się w domowym zaciszu archiwami prywatnymi.

Kim zatem jest archiwista? Niewątpliwie jest pracownikiem archiwum, zwykle z wykształceniem historycznym, dzięki czemu może pracować z materiałami archiwalnymi wytworzonymi od średniowiecza do XX w. — umie je nie tylko odczytywać, ale znając kontekst ich powstania, także przetłumaczyć na współczesny język polski (z łaciny, staroruskiego czy staropolskiego).

Bywa też często pasjonatem historii, świadomym tego, że to, co robi dziś, będzie miało znaczenie za setki lat. Z tego powodu można go również nazwać strażnikiem pamięci społeczeństwa, opiekunem zbiorów archiwalnych, fachowcem o szczególnych umiejętnościach w zakresie gromadzenia, przechowywania, opracowania, udostępniania i popularyzowania zasobu archiwalnego.

Jaka była rola archiwisty w przeszłości? Jak archiwista widział swoje powołanie dekady temu? Przypomnijmy tu słowa przysięgi archiwariusza z 1766 r.: *Ja... Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu iako oddane Mnie summaryuszem Archiwum w całości nic w nim nie przydaiąc ani odmieniając utrzymywać będę, bez wiadomości Magistratu w potrzebie iakiej żadnego dokumenta nikomu nie wydam, ani Ich do domu mego brać będę, u wszystkiego starania w konserwacji u całości tegoż Archiwum dokładać będę, tak mi Panie Boże Wszechmogący pomóż w Trójcy Świętej Jedyny.*

Można powiedzieć, że po ponad 200 latach, choć obowiązki archiwisty zwiększyły się wraz z rolą i funkcją archiwów w społeczeństwie, to do dziś stoi on na straży materiałów archiwalnych, które będą służyć przyszłym pokoleniom.

Archiwum Państwowe w Warszawie włączyło się w bieżącym roku w obchody Dnia Archiwisty z własną, taką oto ofertą:

Oddział w Mławie

1. Narutowicza 3

czwartek 30 września 2021 r.

10.00-18.00

punkt konsultacyjny dla domowych archiwistów

10.00-11.30

Moda początku XX w. na podstawie artykułów poświęconych tej tematyce publikowanych na łamach tygodnika „Świat”

z lat 1906-1938, przechowywanego w zasobie Archiwum Państwowego w Warszawie Oddziału w Mławie – spotkanie z Ewą Stabach z Galerii Camelele (wydarzenie dla uczniów ze szkół podstawowych)

12.00-14.00

Umundurowanie i wyposażenie żołnierza polskiego z września 1939 r. – spotkanie z Dariuszem Krawczykiem, rekonstruktorem, członkiem Stowarzyszenia Rekonstrukcji Historycznej 79 Pułku Piechoty Strzelców Słonimskich im. Hetmana Lwa Sapiehy (spotkanie otwarte)

17.00-18.00

Mławskie budynki w XIX w. w materiałach archiwalnych z zasobu Archiwum Państwowego w Warszawie Oddział w Mławie – spotkanie z Jarosławem Janiszewskim, regionalistą, pasjonatem historii Mławy.

Oddział w Otwocku

1. Górna 7

czwartek 30 września 2021 r.

10.00 i 15.00

Warsztaty genealogiczne – dwie tury (zgłoszenia należy przesyłać na adres email: apw.otwock@warszawa.ap.gov.pl lub pod numerem telefonu 22 779 38 71)

17.00

Przekazanie przez darczyńców do zasobu Archiwum odnalezionych, podczas porządków w domu rodzinnym, 13 tomów allegat do ksiąg akt stanu cywilnego gminy Gliniaka z początku XIX w. Akta mają ogromne znaczenie dla badań genealogicznych. Stanowią istotne źródło informacji o przodkach oraz są bezcennym uzupełnieniem materiałów archiwalnych przechowywanych w zasobie Oddziału w Otwocku.

10.00-18.00

Wystawa oryginalnych materiałów archiwalnych (m.in. dokumenty biograficzne, korespondencja prywatna i urzędowa, fotografie, broszury, wycinki prasowe przechowywane w otwockim oddziale Archiwum Państwowego w Warszawie w zespole archiwalnym 78/459, Zbiór Teresy Kołowczyc z lat 1900-1991)

online

Konkurs pt. „Najstarsze zdjęcie z rodzinnego archiwum”, który zostanie ogłoszony na stronie internetowej Archiwum Państwowego w Warszawie (www.warszawa.ap.gov.pl)

Warszawa

czwartek 30 września 2021 r.

10.00-17.00

Porady z domowej szuflady dla genealogów i archiwistów rodzinnych — telefoniczne: 22 635 92 42 w. 117 i online z wykorzystaniem platformy Microsoft Teams (zgłoszenia należy przesyłać na adres email: edukacja@warszawa.ap.gov.pl)

cały dzień (do zmroku)

wystawa „Reklama dźwignią handlu” — mury obronne Starego Miasta przy Barbakanie

online (www.warszawa.ap.gov.pl)

[wirtualne zwiedzanie archiwum na Krzywym Kole](#)

online (www.warszawa.ap.gov.pl)

[Poradnik dla początkującego genealoga: „Źródła do dziejów rodzinnych”](#)